

BRUKERUTVALGETS ÅRSMELDING 2020

«Du skal si: Når dette er forbi skal vi ha
lært å kjede oss
Det er på tide
Vi må komme overens med sekunder og
på talefot med timene igjen
For nå vet vi hva vi får, men ikke hva vi
har

Det tar uker, kanskje år
Det tar den tiden det tar å lære å kjede seg
Selv om det nesten er det eneste du gjør

Men når du omsider er utlært
kan du i det minste glede deg over at en
dag,
en dag vil ingenting bli som før»

Utdrag fra «Liten trøst» av Lars Saabye Christensen
Oslo, april 2020

Vedtatt i brukerutvalget i sak 52/20
på møtet 7.desember 2020

OPPNEVNING OG MANDAT

Nåværende brukerutvalg ved HDS ble oppnevnt med funksjonstid fra 1.1.2019, men med ulik rullerende funksjonstid, slik at medlemmene fra kreftforeningen og fylkeseldrerådet var på valg i desember 2019, for årene 2020-2021. Medlemmene fra FFO og SAFO vil være på valg i desember 2020, for årene 2021-2022.

Brukerutvalget har i 2020 hatt følgende representasjon:

Faste medlemmer:

FFO:	Jan Elvøy (nestleder), Per Arne Mehren (1.halvår), Per Ole Eide (2.halvår), Laila G. Nygård
SAFO:	Jorund Stellberg (leder), Lian Cing Lek
Fylkeseldrerådet:	Gunda Falao Sparre
Kreftforeningen:	Jörg Hänicke
Nasjonalforeningen for folkehelse:	Ingvild Tjønn Hansen

Vara medlemmer:

FFO:	Per Ole Eide (1.halvår), Erling Jacobsen
SAFO:	Harald Nordheim
Fylkeseldrerådet:	Odd Himle
Kreftforeningen:	Nils Haugland

FFO = Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

SAFO = Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner

Medlemmer fra administrasjonen

Petter Thornam	HDS - Fagdirektør
Mette Aspevik	HDS - Rådgiver, Fagavd., sekretær for utvalget
Ingeborg K. Fauskanger	HDS - Seniorrådgiver, Fagavd., sekretær for utvalget

Medlemmene i brukerutvalget skal ivareta alle pasientgrupper, ikke bare sin organisasjon. Brukerutvalget skal ikke behandle enkeltsaker.

Forholdet til styret ved Haraldsplass sykehus (HDS)

Brukerutvalget er oppnevnt av styret ved HDS og er et rådgivende organ for dette.

15.12.2017 ble styreinstruks ved HDS endret med nytt pkt. 9:

«En representant fra brukerutvalget, fortrinnsvis leder, møter i styremøtene som observatør med tale- og forslagsrett, og har plass ved styrebordet.»

Leder av brukerutvalget har i 2020 møtt på alle styremøter og deltatt på styreseminar.

Sammensetningen av brukerutvalget skal speile virksomhetsområdet til HDS. Rekruttering til brukerutvalget skjer ved at FFO, SAFO og Kreftforeningen inviteres til å foreslå kandidater. For spesielt å ivareta de eldre, inviteres i våre retningslinjer, representant fra fylkeseldrerådet samt Nasjonalforeningen.

Brukerutvalget har i samsvar med retningslinjene, årlig fellesmøte med styret.

Brukerutvalget kan også legge fram skriftlig uttale (saksopplysninger/kommentarer til vedtakspunkt) som blir oversendt i forkant av styremøtet.

En hovedoppgave for brukerutvalget er å delta i utforming og kvalitetssikring av tjenestetilbudet, samt å bidra til gjensidig tillitt mellom pasienter, pårørende og sykehuset. Utvalget skal se til at pasientrettigheter blir fulgt opp, og kjenne til hvilke krav som ligger i oppdrags- og styringsdokumentet fra Helse og omsorgsdepartementet.

OPPGAVER OG AKTIVITET

Brukerutvalget tar utgangspunkt i gjeldende lover og forskrifter samt interne retningslinjer som er relatert til pasientenes og pårørendes rolle i sykehuset. Som for samfunnet ellers, ble 2020 et annerledes år, så også for brukerutvalget.

I mars ble brukerutvalget orientert om situasjonen for pasienter, pårørende og drift ved sykehuset ved e-post fra administrerende direktør Kjerstin Fyllingen, tilsvarende som styret ved HDS.

I møtene i utvalget siden mars, har administrasjonen orientert løpende om situasjonen.

- Beredskap ved HDS i koronatider v/Petter Thornam
- Sykehusdriften ved HDS v/Kjerstin Fyllingen
- Smittevern ved HDS v/Susan Muri
- Informasjon og kommunikasjon v/Ingrid Færøyvik

Leder av brukerutvalget har i utvalgsmøtene gitt tilbakemelding fra styremøtene om Covid-19 situasjonen for pasienter, pårørende og driften ved HDS, samt pandemiplansamarbeid mellom Helse Bergen og HDS.

I tillegg er det gitt tilbakemelding fra møtene i SU Nordhordland vedrørende Covid-19.

Oppsummert om koronapandemien:

Brukerutvalget har invitert administrasjonen for løpende gjennomgang av situasjonen for pasienter, pårørende og drift ved sykehuset. Utvalget har meldt tilbake at det er nødvendig å ajourføre nyhetsstrømmen på hjemmesiden, sånn at viktig informasjon gjentas og ikke kommer for langt nede i nyhetsstrømmen.

Det er viktig å understreke behovet for brukerutvalget å kunne være tilstede også i aktuelle diskusjoner, og ikke kun i ettertid. Sett tidslinjen siden utbruddet av Covid-19, så kan en gjennomgang gi mulige punkt der det ville gitt en styrke til beslutningen om også brukerutvalget hadde deltatt.

Bruk av spørreundersøkelser blant pasienter og pårørende ville i tillegg kunne gi viktig informasjon spesielt i situasjoner der det er liten erfaring fra tidligere lignende situasjoner.

BRUKERUTVALGETS MØTER

Brukerutvalget hatt 6 møter i 2020. Møtene har vært fysiske møter, telefonmøter og digitalt møte. I tillegg skal det vært ett digitalt møte med styret i desember.

Fagdirektør eller stedfortreder deltar som hovedregel på brukerutvalgets møter. HDS stiller sekretær til rådighet for brukerutvalget.

Brukerutvalget arbeider etter vedtatt møte- og årsplan.

DELTAGELSE OG SAMARBEID

Prosjektdeltagelse

Det er utarbeidet retningslinjer for brukermedvirkning i prosjekt og utvalg ved HDS.

Det er allikevel fortsatt behov for bedre avklaring av brukermedvirkers deltakelse i flere prosjekt. Det være seg oppfølging og ajourført informasjon, så vel som at prosjektet ikke er kommet så langt i prosessen at brukermedvirkning vil komme langt lenger frem i tid enn forventet, eller at prosjektet slutføres uten at dette er kjent for brukermedvirkeren.

Implementering av vedtatte retningslinjer vil være et fokusområde også i 2021.

Brukerutvalget har deltatt i følgende prosjekt og samarbeid i 2019 som har vært aktive:

Samarbeidsutvalget for Nordhordland

Representant fra brukerutvalget har vært Per Ole Eide og Jorund Stellberg.

Samarbeidsutvalget er møtearena for samarbeidet mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten for kommunene i Nordhordland, Helse Bergen, Haraldsplass Diakonale Sykehus og representanter fra brukerutvalget ved HDS og Helse Bergen. Et hovedmål i samhandlingsreformen er å sikre likeverdig tilbud om helse- og omsorgstjenester nærmest mulig pasienten og med kort ventetid.

Klinisk Etikk-komité, (KEK)

Representant fra brukerutvalget har vært Laila G. Nygård.

Skal bidra til økt bevissthet om verdipørsmål knyttet til pasientbehandling. De skal bistå i drøftinger av etiske utfordringer før og/eller etter beslutning tas. KEK er en tverrfaglig gruppe og består av leder, sekretær, leger, sykepleiere, fysioterapeut, prest og representant fra brukerutvalget.

I 2020 preget av Covid-19, har KEK utarbeidet dilemma for drøfting ute i sykehuset, all den tid det også for dette utvalget har vært vanskelig å holde fysiske møter.

Det rapporteres til brukerutvalget på et generelt grunnlag.

Ernæringsutvalget

Representant fra brukerutvalget har vært Gunda Falao Sparre

Ernæringsutvalget arbeider med å styrke den kliniske ernæringsfaglige kompetansen ved sykehuset. Utvalget er tverrfaglig og består av kvalitetssjef, kjøkkensjef, sykepleiere, overleger, klinisk ernæringsfysiolog og en representant fra brukerutvalget. Utvalget arrangerer undervisning for sykepleiere og fagsykepleiere, i dag som E-læringskurs.

Brukerutvalget vil understreke at underernæring eller risiko for å bli det, er en tilstand som for ofte blir registrert hos eldre pasienter, og som krever kartlegging, risikovurdering og ikke minst tilstrekkelig næring. Oppfølging vil gi den enkelte god og for mange nødvendig helsegevinst. Ansettelse av klinisk ernæringsfysiolog har styrket arbeidet med risikovurdering og oppfølging av underernæring i 2020.

Nytt hovedkjøkken ved HDS

Representanter fra brukerutvalget har vært Gunda Falao Sparre og Jörg Hänicke

Utvalget har gjennomgått og diskutert oppbygging av meny, hensyntatt at næringsinnhold kvalitetssikres, og at kosthåndboken sine retningslinjer for normalkoster og spesialkoster følges.

Flervalgskonsept til middag er iverksatt når nytt produksjonskjøkken er klart i november.

Middager vil produseres lokalt, og det som er hensiktsmessig skal lages fra bunn.

Brukerutvalget har pekt på kommunikasjon mellom pleietjeneste og kjøkken som en viktig faktor. Måltidene skal se appetittlig ut og vektlegger fiskemåltider. Fokus på valgmuligheter for pasienten er også vektlagt.

Planlegging av nye samlokaliserte poliklinikker/kontaktsentre

Representant fra brukerutvalget har vært Jan Elvøy

Nye poliklinikker med felles åpningstid er nå samlet, godt skiltet og åpnet 11.05.20.

Det er felles resepsjon og nærhet til hverandre med universelt utformede behandlingsrom, som er store og luftige med plass til pårørende og eventuelt tolk.

Ved ankomst kan pasienter registrere seg via mobiltelefon, en automat eller i resepsjonen.

Covid-19 har ført til hyppigere bruk av både video- og telefonkonsultasjoner. Pasientene blir ringt opp på forhånd og får nødvendig og trygg veiledning.

Videre er det påpekt at pasienter med stort pleiebehov ofte krever ekstra personell, også ved poliklinisk undersøkelse. Problemstillingen er tatt opp i samarbeidsutvalgene hvor der for tiden pågår en juridisk diskusjon rundt dette.

I forbindelse med prosjektet «Alle møter» skal det opprettes kontaktsentre som vil gjøre det enklere for pasienter å komme gjennom på telefon når de kontakter sykehuset. Personellet på kontaktsenteret skal være «riktig skodd» for å håndtere servicebehovet fra den som ringer inn. Målet er blant annet å sikre en god pasient- og pårørendeopplevelse ved kontakt med sykehuset.

Ledergruppen HDS

Representant fra brukerutvalget var Jorund Stellberg

I 2020 har brukerutvalget vært i møte med ledergruppen og redegjort for brukervedvirkning på systemnivå. Det er avtalt at brukerutvalget kan delta 2 ganger årlig i ledergruppen.

E-læring

Brukerutvalgets medlemmer har alle deltatt på e-læring i emnene: Brukervedvirkning på systemnivå og brukervedvirkning i forskning. Dokumentasjon for deltagelse er tilgjengelig etter avsluttet e-læringskurs.

HDS internopplæring

Sykehusets rammebetingelser og krav i oppdragsdokumentet for 2020

Sykehusdriften 2020

Årsmelding og regnskap 2019

Etiske retningslinjer var satt opp som HDS internopplæring, men er ikke gjennomført i 2020

Deltagelse i eksterne prosjekt/komiteer og møter i 2020

Toppledersamling 2020

Artikkel om brukervedvirkning ved HDS

Lederforum brukerutvalgene i Helse Vest

Styringsgruppemøte LMS

Alrek helseklynge, brukerpanel og faggruppe for registerforskning

Digital åpning av Alrek helseklynge

Pasient og brukerombudet

Polyfon, kunnskapsklynge for musikkterapi

Sykehusbygg HF; Konseptprogram sengeområdet i sykehusbygg

Regional møteplass, samhandling innen habilitering og rehabilitering

Pasientsikkerhetsprogrammet, brukervedvirkning på systemnivå

Bergen, 07.12.2020

Jorund Stellberg

Leder av brukerutvalget HDS